

U.G. 3rd Semester Examination - 2022

SANSKRIT

[HONOURS]

Generic Elective Course (GE)

Course Code : SANS-H-GE-T-1

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. Answer any ten questions of the followings:

2×10=20

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

- a) Who is the author of 'रघुवंशम्'? What is the source of this epic?

'रघुवंशम्' महाकाव्यটি কার লেখা? महाकाव्यটির উৎস উল্লেখ কর।

- b) Quote the मङ्गलश्लोक of the epic रघुवंशम्।

'रघुवंशम्' महाकाव्यের মঙ্গলশ্লোকটি লেখ।

[Turn Over]

- c) How many cantos are there in the epic रघुवंशम्? Who was the first king of this dynasty?

‘रघुवंशम्’ महाकाव्ये कतगुलि सर्ग आहे? ए राजवंशेशेर प्रथम राजा के छिलेन?

- d) Write about दैतवनम्।

दैतवन सम्पर्के संक्षेपे लेख।

- e) Who was वनेचर? By whom he was appointed?

वनेचर के छिलेन? तिनि कार द्वारा नियुक्त হয়েছিলেন?

- f) What is the अरिषड्वर्गः as mentioned in ‘किरातार्जुनीयम्’?

‘किरातार्जुनीयम्’ महाकाव्ये वर्णित अरिषड्वर्गः कि कि?

- g) How many type of persons are there in the society according to नीतिशतकम्?

नीतिशतक अनुसारे समाजे कत प्रकारेर मानुष आहे?

- h) What kind of poetry नीतिशतकम् is? Who is the author?

नीतिशतक कि प्रकार काव्य? एर ग्रन्थकार के?

- i) Who composed ‘गण्डीस्तोत्रगाथा’? How many verses are there in this text?

‘गण्डीस्तोत्रगाथा’ के रचना করেন? এই গ্রন্থে কটি শ্লোক?

- j) Who was the नायक of मेघदूतम्? In which metric मेघदूतम् was composed?

মেঘদূতকাব্যের নায়ক কে ছিলেন? এটি কোন্ ছন্দে রচিত?

- k) Write the other name of भट्टिकाव्यम्। How many cantos are there in भट्टिकाव्यम्?

ভট্টিকাব্যের অপর নাম কি? এই মহাকাব্যে কয়টি সর্গ বর্তমান?

- l) Who composed ‘शिशुपालवधम्’? How many cantos are there in this epic?

‘शिशुपालवधम्’ के रचना করেন? এই মহাকাব্যে কটি সর্গ আছে?

- m) What are the शतकत्रय-s?

শতকত্রয় কি কি?

- n) What should be the king's attitude towards scholars? Discuss after नीतिशतकः।

নীতিশতক अनुसारে বিদ্বান্দের প্রতি রাজার আচরণ লেখ।

- o) Mention the names of two epics of अश्वघोषः।

अश्वघोष रचित দুটি কাব্যের নাম লেখ।

2. Answer any **four** questions of the following:

$$5 \times 4 = 20$$

নিম্নলিখিত যে-কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

a) Translate into Bengali or English (any **one**):

ইংরেজী অথবা বাংলাতে অনুবাদ কর : (যে-কোনো একটি)

i) वागर्थाविव सम्पृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये।

जगतः पितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ।।

ii) अज्ञः सुखमाराध्यः सुखतरमाराध्यते विशेषज्ञः।

ज्ञानलवदुर्विदग्धं ब्रह्माऽपि तं नरं न रञ्जयति।।

b) Explain (any **one**):

ব্যাখ্যা কর (যে-কোনো একটি) :

i) क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः।

तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम्।।

ii) ज्ञाने मौनं क्षमा शक्तौ त्यागे श्लाघाविपर्ययः।

गुणा गुणानुबन्धित्वात्तस्य सप्रसवा इव।।

c) Translate into Bengali or English (any **one**):

ইংরেজী অথবা বাংলাতে অনুবাদ কর (যে-কোনো একটি) :

i) साहित्यसङ्गीतकलाविहीनः

साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः।

तृणं न खादन्नपि जीवमान-

स्तद्भागधेयं परमं पशूनाम्।।

ii) क्रियासु युक्तैर्नृप चारचक्षुषो

न वञ्चनीयाः प्रभवोऽनुजीविभिः।

अतोऽर्हसि क्षन्तुमसाधु साधु वा

हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः।।

d) Explain (any **one**):

ব্যাখ্যা কর (যে-কোনো একটি) :

i) सदानुकूलेषु हि कुर्वते रतिं

नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्पदः।।

ii) न विव्यथे तस्य मनो न हि प्रियं

प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषां हितैषिणः।।

e) Write short note on any one of the following:

নিম্নলিখিত যে-কোনো একটি সম্পর্কে সংক্ষিপ্ত আলোচনা কর :

i) कुमारसम्भवम्

ii) गीतगोविन्दम्

f) Amplify the following any one:

ভাবসম্প্রসারণ কর (যে-কোনো একটি) :

i) न हि गणयति क्षुद्रो जन्तुः

परिग्रहफल्युताम्।

ii) विवेकध्रुवानां भवति

विनिपातः शतमुखं।।

3. Answer any two questions:

10×2=20

যে-কোনো দুটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

a) Describe the qualities of the kings of 'रघुवंशः' according to the first canto of 'रघुवंशम्'।

রঘুবংশ মহাকাব্যের প্রথম সর্গ অনুসারে রঘুবংশীয় রাজাদের গুণাবলী বর্ণনা কর।

b) Narrate the speech of বনেচর as described in কিরাতার্জুনীয়ম্ canto-1.

ভারবির কিরাতার্জুনীয়মের প্রথম সর্গ অনুসারে বনেচরের বক্তব্য আলোচনা কর।

c) Express the author's opinion regarding মূর্খ's according to নীতিশাস্তকম্।

নীতিশাস্তকানুসারে মূর্খদের সম্পর্কে কবির অভিমত ব্যক্ত কর।